

Hilde Veenstra

In samenwerking met Natuur Milieu en Erfgoed-educatie (NME) Gooi en Vechtstreek is in januari en februari 2018 een begin gemaakt met vogeleducatie voor de kleuters in het Gooi. Tot onze verbazing was de aanmelding voor het vogelrestaurant overweldigend. Veel scholen, 54 klassen (ongeveer 1300 kleuters) en 30 vrijwilligers van de VWG hebben er heel enthousiast aan meegedaan.

Het NME Gooi en Vechtstreek heeft de lessen geadverteerd als educatief aanbod voor basisscholen. Afgelopen september was er een workshop voor onderwijzers, waarin het VWG kon laten zien wat er zoal met vogels valt te beleven.

We konden gebruik maken van een handleiding, die we een beetje aangepast hebben. De kleuters hebben allerlei vogelvoer gemaakt, dat vervolgens buiten op het schoolplein is opgehangen. Daarna konden ze de vogels bekijken die op het voer afkwamen. Vrijwilligers waren steeds bij twee lessen van een klas aanwezig om kinderen over vogels te vertellen. En dat bleek niet alleen heel leuk voor de kinderen, maar ook voor de VWG-ers. Dick Jonkers beschreef het als volgt:

"Gisteren was het mijn beurt om in twee klassen een bijdrage te leveren voor het vogelrestaurant. De start verschilde per juf. De eerste zette mij voor de klas en begon met "deze meneer is van de vogeltjes". Of ik er iets over wilde vertellen. Het verhaaltje begon met in het kort iets over het vogelrestaurant, gevolgd door een vraag- en antwoordspelletje. Daarna was het werken geblazen. De tweede juf introduceerde mij en wilde meteen aan de slag. De kleuters hebben zich vol enthousiasme en met aandacht ingespannen voor de vogels, en zij niet alleen. De juffen hebben dat ook gedaan, geassisteerd door enkele ouders. Wat een inzet van alle kanten. Het leuke vond ik, dat de kleintjes nadat iets klaar was naar een ander tafeltje gingen en aan wat anders begonnen. Als sluitstuk volgde het 'inrichten' van het restaurant. De kindertjes konden haast niet wachten tot hun maaksels samen met assistentie van hen werden opgehangen aan een gespannen lijntje, of in de struiken voor de ramen bij de school. Ze stonden te trappelen voor de deur. Het feestje kon beginnen. Alleen de fanfare ontbrak nog bij de opening van het restaurant. Even later hing alles: de dennenappels met vogelpindakaas, pindaslingers, van melkpakken gemaakte vogelcontainertjes met zaad, pindavogelmannetjes en niet te vergeten in de klas de ingekleurde vogeltekeningen. Het was een dag om nooit te vergeten. 'Opa Dick' heeft zich samen met de kleuters kostelijk vermaakt.

Voor herhaling vatbaar! Ik doe er graag weer aan mee".

Oorspronkelijk was er voor de hogere klassen van de basisscholen gepland om zelf handleidingen te maken voor vogellessen. Maar we hebben besloten om gebruik te gaan maken van de leermiddelen die Vogelbescherming op zijn site heeft geplaatst. We sluiten ons aan bij de tuinvogeltelling, die ook door schoolklassen kan worden geteld. En daarnaast zijn er heel veel interessante onderwerpen, die al of niet buiten, met

de kinderen kunnen worden uitgediept.

Afgelopen seizoen hebben we de wind mee gehad. Want in het NME-aanbod voor scholen is weinig over natuur voor kleuters te vinden. Mogelijk kregen we daardoor zoveel aanmeldingen. Maar hoe dan ook. Volgend jaar kunnen we weer vrijwilligers gebruiken voor de hogere klassen van de basisschool, om van november tot eind

januari mee te draaien. Mocht je zin hebben om mee te doen, geef je dan op bij: hildeveenstra@gmail.com. Verder kunnen we allerlei vogelveren, braakballen, opgezette vogels e.d. gebruiken om leerlingen te laten zien, te voelen of te laten uitpluizen. Alles is welkom, deze spullen willen we graag ontvangen in de infoschuur, waar een doos voor 'vogeleducatie 'komt te staan' •

Fluitend door het Harderbroek op zaterdag 24 maart 2018

Sylvia Birnie

De excursie door het Harderbroek begon op het voor vogelaars bijna decadente tijdstip van half negen. Het moerasgebied genaamd Harderbroek, dat wel iets wegheeft van de Oostvaardersplassen, ligt in de Flevopolder, naast Zeewolde en tegenover Harderwijk. De excursie bestond uit een wandeling naar de kijkhut (voor telescoopbezitters met beperkte draagcapaciteit: drie km heen en terug en ik denk dat het van tijd tot tijd behoorlijk modderig kan zijn) en een toegift bij de hut langs de Knardijk (een andere dan die langs de

Oostvaardersplassen). Het eerste stuk van het pad liep parallel aan de weg en het geluid van de vogels werd regelmatig overstemd door dat van de auto's. Maar ja, wij waren er ook met acht of negen auto's, dus *who's to blame?*

Later boog het pad af en werd het wat stiller. We hoorden veel zanglijsters, een heggemus en allerlei 'meesgespuis'. Vlak voor onze voeten steeg een houtsnip op! Ook staartmezen en goudhaantjes konden we afvinken (die zaten er overigens ook). Aan de rand van het veld hoorde

ik mijn eerste tjiptjaf van dit jaar. Lente! We zagen veel lijsterachtigen overvliegen, zanglijsters dus, maar waarschijnlijk ook kramsvogels. Op het open veld waren graspiepers druk bezig hun piketpaaltjes uit te zetten. Een mannetje zat prachtig dichtbij boven in een struik te zingen! Ook de rietgorzen lieten zich zien en horen. We zagen een visarend voorbij zweven en vlak voor de hut hoorden we nog een of twee luidruchtige waterrallen en een vermoedelijke blauwborst. Een groepje baardmannen dook tussen het riet omhoog en omlaag en vlak voor ons op het pad paradeerde een rietgors-man. De hut was precies groot genoeg om er met z'n tienden op een rijtje in te zitten. Op het water kuif-, berg- en slobende, wintertalingen, grauwe ganzen en vast nog veel meer. Mooi plekje! Op de terugweg zagen we vlak naast het pad de zeer zeldzame vermiljoen bekerzwam. On-Nederlands felgekleurd!

Bij de kijkhut langs de Knardijk kregen we een herkansing met de visarend, die zich hoog in een boom uitgebreid van alle kanten liet bekijken. Met een krooneend en de baltsende futen was onze dag helemaal goed. De lente is echt begonnen! Veel dank aan Poul Hulzink en Koos Koopmans. •